

Izhaja trikrat na teden šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrt leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.
Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravništvo.

Oglašni in poslanice
se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje žrke po prostoru.

Naročnino in oglasje je plačati loco Gorica.
„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soča“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petih vrstah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Večina ljudstva — že „zapeljana“.

Zadnja „Gorica“ igra res tragi-komiško ulogo. Revica se nam kar smili! — Poglejmo!

V članku „Volilci zapeljani — ljudstvo zapeljano“ priobčuje najprej te tri brzojavke na grofa Coroninija:

1. „Grof Alfred Coronini — Gorica: Podpisani volilci izrekamo največje nezaupanje, ogorčenje in pomilovanje, da ste se spet vrinili v naše politično življenje. Le nasilstvo in denar spravilo Vas je na rakovo pot naše slovenske politike.“

Švara, Bergant, Orel, Turk, Ravbar, Caharija, Gruden, Tance, Kobencel, Pahor, Dujec, Obersnel Janez, Obersnel Andrej, Pernarčič, Perhave, Antonič, Kavčič, Gruden, Skrk, Grilanc, Berginac, Skok, Kariž, Fabijan, Petelin, Burdian, Vodopivec, Muha, Obersnel, Lah, Švab, Petrič, Suman, Lozej, Kralj.

2. „Visokorodni Alfred grof Coronini — Gorica: Volilci na Tolminski izrekamo popolno nezaupanje.

Volilci.

3. Iz Sežane: Gospod grof Alfred Coronini-Cronberg — Gorica: Neomejeno zvestobo prisegajo Vam Vaši volilci.

„Gorica“ je seveda navdušena le za zadnjo brzojavko, dasi je odpošiljalci niso niti podpisali, ker večina se sramuje svojega dejanja. Teh imen je tudi komaj tretjina vseh volilnih mož na Krasu — in so drugače po veliki večini brez pomena.

Prvi dve brzojavki pa hoče „Gorica“ potlačiti v nič! Hoče namreč razumeti, da so se volilci dali k nepremišljenemu činu zapeljati po brezvestnih koristolovcih.... (Vedno ista pesem! Kdor ne trobi v „Goričanski“ rog, je vsak brezvestnež, koristolovec itd. Ur.) Dalje namiguje, kakor da naša stranka zadnje dni ni bila več tako gotova zmage, zato da je trosila vest, da grof C. ne sprejme izvolitve in da je sprožila misel: „Njegovi nevolilci naj mu energično izrazijo svoje neza-

upanje, pa pojde“, — t. j. da grof C. izvolitve ne sprejme!

Na to izjavljamo:

Sorodstvo grofa Coroninija je za-trjevalo zadnje dni nasproti raznim dostojanstvenikom, da grof C. nič ne ve o škandalu pri Rebku, niti ne, da je zopet kandidat.... Dan pred volitvijo pa da se je izjavil (ker ga je baje dr. Greg. rotli pri vseh svetnikih!), da morebitno izvolitev sicer sprejme, na Dunaj pa da ne pojde v takih razmerah. (To je povedal tudi v svoji zahvali volilcem!) Ako je torej govoril dr. Tuma v Čitalnici (ko so razni gospodje hoteli staviti na zmago C. ali S.), da grof C. ne sprejme, je povedal nekaj, kar se je za-trjevalo iz sorodstva in celo iz rodbine grofa C. Prof. Č. je moral to seveda takoj nesti v uredništvo „Gorice“, da ta po svoje zavija....

Prav, se vsaj poznamo!

Iz tega hoče „Gor.“ dobiti dokaz, da so bili volilci zapeljani, da so brzojavljali grofu C.! — Mi smo bili zmago gotovi! Zato nismo poslali niti jednega zaupnika ne v Sežano in ne v Tolmin, ker smo imeli glasove sešete in gotove! „Goričanska“ klika pa je pošiljala po Krasu svoje mešetarje, ki so glasove — kupovali. To je povedano tudi v gori natisnjeni brzojavki, katero je podpisala večina volilnih mož, najuglednejših Kraševcev! Tu torej ni govora o „Sočinih“ lažeh, marveč o dejstvu, katero nam potrjujejo kraški veljaki s svojimi podpisi!

Ako so torej volilci v Sežani in Tolminu poslali grofu C. znani brzojavki, so to storili popolnoma iz svoje inicijative, ker so bili ogorčeni, razburjeni in v svojem slovenskem poštenju užaljeni, da se je grof C. urinil na rakovo pot slovenske politike z — nasilstvi in denarjem. Oni sami so bili prepričani, da zmaga dr. Stanič; zato jim ni bilo treba pripraviti se na tak protest. Številno kupljenih izdajalcev je poštene, zavedne volilce tako presenetilo, da so dali duška žaljenemu ponosu z brzojavko, ki ostane večn

Pelagrua se je približal k navidezemu pijancu, ga je potolkjal po rami in mu dejal: „Slišiš, Mastino, tu milostljiva gospa te vpraša, ali si videl tistega viteza, za katerega si prišel iz Sepria?“

„Kaj, viteza?“ je dejal hudobec z opotekajočim glasom: „da-li sem videl viteza? Kaj bi ga ne? Saj mi je on ukazal prinesiti tisto steklenico vina, kakor sem ti pravil. Pa kako vino, veš, o kako vino!... In tudi to ni slabo, povem po pravici, le nekoliko trdo je.“

Oskrbnik mu je segel v besedo rekoč: „Kaj ti je rekel, predno te je odslovil?“

„Ti je rekel? — Nič ti ni rekel. A — takó ti je rekel: spij ga to steklenico na moje zdravje; in jaz sem ga spil. In tu s-m ga poslal doli še dve drugi steklenici, da bo delalo družbo tistemu prvemu, in vse to na njegovo zdravje, ker on je dober vitez, in nima raka v žepu, kakor nekdo drugi, o katerem vem že jaz, da ne odpade nikoli nič od njega.“

„Poslušaj, Mastino, kaj ti pravim jaz: ali je bil še kdo z njim?“

madež na — imenu grofa Alfreda Coroninija.

Da ne bo nepotrebnih zamer, naj si pa naši nasprotniki zapomnijo to-le:

Mi delamo razloček med pravimi volilci in izdajalci. Priznavamo, da je bila lepa manjšina volilcev že s početka namenjena grofu C.; in prepričanje te manjšine mi spoštujemo, proti njej ni žal besede od naše strani....! Ves naš odpor se obrača le na tiste izdajalce, ki so bili izvoljeni pod našo zastavo ali ki so se izrekli odločno za dr. Staniča, a so se izneverili dani besedi....

„Gorica“ pa piše o večini kraških volilcev: „Kraški možje so.... podpisali spričevalo svojega duševnega siromaštva! In na drugem mestu jih po ovinku imenuje „politične otročaje“. — Ali ste slišali, Vi zavedni Kraševci iz najglavnejših občin, Vi ste duševni siromaki, ste otročaji, ker ste imeli toliko poguma, da ste grofu C. jasno in glasno povedali, da se je zopet vrinil v državni zbor le z nasilstvom in denarjem, za kar ste Vi najboljšje žive priče! Vi ste videli, kako Vam pred očmi z denarjem demoralizujejo svoje rojake in dali ste javen izraz svojemu studu nad takim početjem — zato Vas „Gorica“ zmerja z otročaji! Zapomnite si to „Goričansko“ nesramnost! Saj bo gotovo kmalu zopet prilika, da daste izzivcem in žalilem primeren odgovor!“

„Gorica“ pa gre še dalje. Štiri gospode obdolžuje, da so s svojim podpisom „tudi javno potrdili svojo neznajajnost“. To so štirje volilni možje gg.: Muha, Gruden, Dujec in Perhave.... Vsevedna „Gorica“ se je pri prvem vrezala, ker volilni mož Muha ni tisti, ki je načelnik cestnemu odboru in deželni poslanec...., ki zdaj sam vidi, kako strašen terorizem vlada v „Goričanski“ bandi. Ako bi bil g. poslanec Muha tudi res volilni mož in bi volil dr. Staniča, zato bi se ne bil neznajajnež...., kajti nazori o osebah se menjajo, — kakor se spreminjajo osebe same! Včeraj smo imeli koga za poštenjaka, a danes ga

„Pa kaj ti nisem že rekel, da sem bil jaz?“

„Jaz te prašam, ali je bil še kdo drugi?“

„Seveda je bil še kdo drugi.“

„Kdo?“

„O, ta je lepa! on je bil.“

„On? kdo je bil tisti?“

„On, tisti vitez. Bes te lopni, kdo je mogel biti še? Kaj vem jaz?“

Pelagrua se je obrnil k Bici, ter je zmajal z rameni, kakor da bi hotel reči: Sedaj vidite sami, da ni opravlja z njim. — A revica, ki je vendar takó vroče želela kaj izvedeti o svojem so-progu, je dejala oskrbniku: „Poskušajte ga vprašati še to, ali mu je rekel, da pride danes zvečer.“

„Bom poskušal“, je dejal hinavec; in je prijel grdina za roko, stresel ga pošteno in mu zakričal v obraz: „Obrni se sem, kaj gledaš v uni teden? Na to ga je vprašal: „Ali je rekel tisti vitez, da pride danes zvečer?“

„No, zdaj še to!“ je dejal malopridnež, glasno in nespodobno se smeje, „pravi, da je že večer!“ Stopil je dva koraka nazaj, in, opotekaje se, je skri-

moramo imenovati sleparja! Ali smo zató mi neznajajni?!

Kar se tiče državne podpore za most čez Sušico, govorimo na drugem mestu, namreč: da hvala grofa C. in dr. Gregorčiča je le velik švindl! Saj ta slučaj ni osamljen, da sta si Coronini in Gregorčič pripisovala zasluge, katerih si nikdar nista pridobila. Kar je vlada sama storila v interesu države v itak vedno zanemarjeni obmojni deželici proti Italiji; podpore za ceste in drugo, ki so došle v državni proračun docela brez vednosti grofa C. in Gregorčiča — vse to se je pripisovalo v zaslugo državnima poslancema in ljudstvo ju je zahvaljevalo v svoji pohlevnosti.... Podobnih slučajev ni malo! In gospoda poslanca nista prav nič zarudela od srama, ko sta sprejemala zahvale za zasluge, katerih si nista nikdar pridobila, — ako jima ne štejemo v zaslugo tega, da nista protestovala proti državnim podporam...!

Ako je torej čestni odbor sežanski zahvalil državna poslanca, je storil to v nezadolženi zmoti; grdo pa je od poslancev, da sta sprejela tako zahvalo, in še grše, da jo zdaj tako drzno izkoriščata v dosego nečednega namena: ogrditi 4 člane cestnega odbora v javnosti za — neznajajneže! — Kdo je neznajajen: ali tisti, ki se dajo hvaliti za zasluge drugih, ali tisti, ki so ta švindl spoznali ter volili 29. jan. po svojem prepričanju?!

Odgovor čitatelju, ki spozna tudi iz tega slučaja, kako „Gorica“ opsuje vsakogar, ki noče trobiti v njen rog. Včeraj ga je hvalila, danes ga preklinja. To v spomin tistim, ki podobne reči kaj radi očitajo „Soči“.

„Il Friuli Orientale“.

V italijanski stranki na Goriskem so bila mirnemu opazovalcu že dlje časa vidna znamenja nekega razkola. V preknem položaju, kakor je italijanski položaj proti našemu, se je zdelo kolovodjam prenevarno, kazati razdvojenost tudi na javno. Izid daljših pogajanj med različnimi glavnimi kolo-

vil život, stegnil roko, in, kazaje s tresočim prstom proti Pelagru, je kričal s hripavim glasom: „Pravi, da je večer, ko še poldan!“ „O pojdi, tepec! meš se ti v glavi. Sram te bodi, da si že ob tej uri piján!...“ „Pa tudi jaz ga čem piti, prinesi tistega dobrega, ker me takó žge v grlu, kakor da bi imel vrag svojo kovačijo v njem.“

„Tiho bodi, prismođa, in spametuj se vendar jedenkrat. Povej, ali je rekel vitez, da pride danes zvečer?“

„A — da-li pride danes zvečer, to hočeš vedeti?“

„Dà, nerodnež!“

„Seveda pride danes zvečer, o, gotovo pride.“

Bice se je razveselila vsa, a to njeno veselje je bilo le kratko, ker oskrbnik je stopil koj k malopridnežu in mu zakričal v uho:

„Ali nisi meni pravil, da pride jutri zjutraj?“

„A, dà, dà, jutri zjutraj; gotovo jutri zjutraj.“

„Takó, pomisli vendar dobro, če moreš: ali pride nočó ali jutri zjutraj?“

(Dalje pride).

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

✱

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

Bice je skočila po koncu vsa prestrašena. Toda Pelagrua se ji je približal, in s svojim navadnim ponižnim vedenjem je dejal, kazaje hudobca:

„Je dober človek, veste. Škoda le, da se večkrat opiva! in pri takih priložnostih... je revče zgubljeno.... Zató se ga nisem upal pred vas pripeljati... Ker ste pa prav hoteli, sem vas ubogal. Že ko je došel, ga je imel precej pod klobukom. In še tu je v jednomer pravil, da ga žejja, in takó je pil in pil, da ga je sedaj poln. Vendar če ga želite izprašati, mislim, da bo še vedno vedel kaj povedati.“

„Poprašajte ga, ali je videl mojega soproga, predno je odšel“, je dejala Bice.

vodjani stranke je ta, da je prevladala ekstremno-narodno-demokratska stranka, in se je odtegnil s pozorišča dr. Graziadio Luzzatto in z njim „Corriere di Gorizia“. Nova stranka se je hotela osvoboditi upliva Italijanov-zidov; glavni njen smoter pa je, zastopati odločnejšo narodnostno borbo. V to svrhu je jel izhajati nov političen list „Il Friuli Orientale“. V prvi svoji številki na prvem mestu je poudarjal ta list, da hoče biti do skrajnosti intransigentan.

Vsi vemo, da „Corriere di Gorizia“ in goriski židje niso bili nikdar prav prijazni slovenskemu življu. Ako torej novi list poudarja v prvem svojem stavku, da je bilo dosedaj vse premalo, in da treba skrajnejšega boja, tedaj tudi vemo, kako misli nastopati nova ekstremna stranka. Predali novega lista mrgole različnih napadov na vse sloje našega slovenskega ljudstva. Zadirajo najpričneje v naše narodne uradnike, in prvi vrsti pri sodišču, in bolna njegova stran so tudi naše zdrave, pridne, čvrste dekletke. Od cestnih pometatev gori pa do dvornih svetnikov hoče „Il Friuli Orientale“ vse preleviti in preliti v kompaktno italijansko maso. Zato kriči: „Proč s slovenskimi deklami! proč s slovenskimi sodniki!“ Čudno je, da se je „Il Friuli Orientale“ lotil najbolj teh dveh stanov. Moramo sklepati, zakaj so mu največja preglavica, in menda zadenejo pravo, ako pravimo: Italijanom na Goriskem manjka krvi, in treba je naših zdravih gorskih deklet, da se popolnuje. Marsikateri veljak in voditelj italijanske stranke se je očvrstil po taki materni krvi, ki se v njem vzburja, kakor pri vsakem mešanju in renegatu. Pravijo, da tudi mestni župan goriski čuti nekaj takega v sebi. Brez drugega pa je pritoka zdrave krvi potrebna, in brani naj se je „Il Friuli Orientale“, kakor se je branil svoj čas „Corriere di Gorizia“, treba je bode še. V drugi vrsti pa so na poti voditeljem okoli „Il Fr. Or.“ naši sodniki. Mi, ki poznamo vsestransko zgodovino zadnjih let, tudi na sodnijah, kjer so gospodarili dolgo sami Lah, že vemo, zakaj!

Eno glavnih orožij italijanstva v Gorici proti našemu življu je bilo dosedaj, da se je naše ljudstvo zaničevalo in psovalo s „ščavi“ in na različne druge načine, in da so jih pri tem poniževanju podpirali celo uradni krogi. Tem potom so vplivali na nižje sloje, da so se jeli sramovati svojega pokolenja in so se naposled odrekli svoji narodnosti, ako so se hoteli dvigniti, ako so hoteli kaj postati. Tako so uplivali na nje, da so hrepeli po boljši italijanski vnanji olik, ter so isto priznavali tudi potem, ko so postali neodvisni, ko so kaj imeli, čuteči se boljše nad onimi, ki za njimi prihajajo iz njih rodni krajev.

To je psihološki moment, ki se ponavlja povsod, kjer nastopa nov, svež narod v dotiko s starsim, kulturnim. Vzbujati zaničevanje proti naši krvi, to je bilo vedno orožje Italijanov-mešanec v našem mestu in ostrilo se je do neznanosti po potuhi, katera se je dajala od vseh strani. Koliko vzgledov imamo iz preteklih let, kako se je našemu ljudstvu povsod pri vsaki dotiki z uradnimi krogi godilo! In ako je sedaj bolje, ako imamo na primer poleg večine italijanskih sodnikov tudi nekaj sodnikov slovenske narodnosti, in ako so ti sodniki ponosni na svojo slovensko kri, ako imajo pogum, prosto in pred svetom priznavati svojo narodnost, seveda to boli sprieno gorisko mešanico, da zasmrdi zastupljena kri v njenem životu. Nič drugega nismo dobili, nego proste sodnike, ki so si svesti svoje prisega, ki spolnujejo svoje dolžnosti pred Bogom in pred ljudmi, ali to boli onogavo kliko, ker ne sme več delati z našim ljudstvom tudi pred sodnijo, kar bi hotela.

Pa, kakor je mnogo trivijalnega v vsakdanjem življenju, je še neki drugi razlog, važen razlog, ki vznemirja živce pisateljev „Il Fr. Or.“. Italijanski odvetniki, italijanski notarji živé ob vinarju našega kmeta; ob tem si je nabral premoženje italijanski trgovec. Če pride naše ljudstvo do spoznavanja in si poišče svojega odvetnika, svojega notarja, svojega trgovca, kam pojdejo ti gosposdije, židovski, furlanski in renegatski odvetniki po kruh? Ali v blaženo Sicilijo ali celo v Sardinijo? In ta točka leži gospodom tudi na želodcu, in morda je ona še najbolj prvi razlog, da se gosposdije tako pridno bavijo z našimi deklami in — sodniki. Klic po pomoči, da jim ne opeša kri, vzburja jih proti našim deklam, bojazen pred resno sedbo daje jim peró v roko, želodec pa je tisti,

kateri jih je združil v en zbor, in menda je v tem zboru tudi mnogo židov, ki so bili prej pri „Corr. di Gor.“, nad katerim se je osnoval novi list „Il Fr. Or.“, ali vsi se razumijo o tem koru, naj si že bode židovski tenor ali furlanski bas.

„Il Friuli Orientale“ pa je značilen tudi po svojem imenu. Dotim je Madame Luzzatto urejevala prav imenitno naslovljen list „Corriere di Gorizia“, sicer tudi po vzgledu italijanskih listov a la „Corriere di Venezia“ ali „Corriere di Milano“ itd., novi stranki ni bilo dovolj tako pohlevno posnemanje italijanskega imenovanja časopisa. Zamislili so se tako-le: „Friuli“ je ena celota, stara rimska nekdanja provincija spada v dva dela, v zahodni in vzhodni del, zahodni spada k blaženemu kraljestvu, vzhodni pa bi moral. Najbolj označilo to svoje stališče, ako pravimo: Mi spadamo k Italiji, in sicer k onemu delu, katerega Italijani v kraljevini imenujejo „Il Friuli Orientale“. Ne smemo povedati in označiti svojega stališča odkritosrečno, ker imamo nad seboj avstrijske bajonete; ali mi smo in ostanemo edino le „Il Friuli Orientale“, tako kakor nas imenuje pravi Lah in tako kakor se mi čutimo. Tudi mi bi lahko govorili, kakor tolikokrat ponavlja „Il Friuli Orientale“, da bi se ob početju novih patriotov le sožalno nasmehovali, ali, ker se že toliko bavi z nami in obeča, da se bo še mnogo, še več pa zato, ker imamo mnogo kratkotrajnih gospodov v onih krogih, katerim glas „Il Fr. Or.“ močno imponuje, in ki se, dasi bi ne smeli, pri različnih izrekih vendar le ozirajo na ta glas, zaradi tega hočemo tudi mi večkrat katero pribiti, da se nam ne poréče, da molče priznavamo, kar bi morali oporekati.

Dopisi.

Iz Komna. — (O volitvi volilnih mož). Cenjeni g. urednik! Tukaj vam navedem, kako se je vršila volitev volilnih mož. Prej tega nisem hotel, ker sem mislil, da se podajo na pravo pot, ker pa sem to zastoj pričakoval, torej z resnico na dan!

Pred volitvijo ni bilo nobene brige med ljudstvom radi volitve, in mislilo se je, da bode volitev takoreč mrtva, ali temu ni bilo tako. V prejšnjih letih kakor tudi letos volilna komenska županija 5 volilnih mož, in sicer v Komnu 2 in v okoliških vaseh 3. Letos se je ljudstvo za volitev malo zanimalo, in splošno se je mislilo, da ne bode strankarskih prepričkov. Žalibog, temu pa ni bilo tako, ampak ravno nasprotno. Precej po otvorjeni volitvi je prihrumel g. dekan in kaplana v volilno dvorano. Dekan je volil prvi, in sicer sebe in kaplana, in kaplani ravno tako, konec volitve pa je dobil 3 glasove! A zraven je pa neznanstvo agitival in kričal, naj volijo rajše protestanta kakor dr. Stanica, in strahoval jih je tudi s smrtnim grehom, kdor voli dr. Stanica, in ko ga neki rodoljub opozori, da to ni njega poklic, je zarežal in zacepetal z nogo rekoč: „Jaz kot duhovni pastir moram skrbeti za svoje ovčice!“

O, volk v ovčji podobi! Vi skrbite za svoje ovčice, ker bi jim rad kožo odrli, in izrabljate svojo službo v agitacijske namene, in v ovčji podobi ljudi zapeljujete! Mar je to v sv. pismu zapisano in zaukazano? Vi, dekan, li pomnite, ko ste pred kratkim časom z lece propovedovali svojim vernim „proč z agitacijo; vsak naj voli po svojem prepričanju!“ in sedaj ste nastopil kot agitator in ravno proti svoji besedi, kakšno je tako postopanje? Sramotno, da ste kot kandidat vdobil le 3 glasove, svojega in od kaplanov? Od prostega ljudstva pa nobenega! Ne mislite, da je ljudstvo sedaj v šestnajstem stoletju v temoti, ne, v istem stoletju smo, v katerem bo odklenkal prenapeti samovladi nekaterih mrtvaški zvon! Za tri leta, ako ne prej, se vidimo v volilni dvorani, ali takrat a'boljše, da ne pridete blizu!

V sredi volitve je prihrumel svečanski načelnik s svojimi Svečani, in sedaj je začela prava agitacija. Dekan in svečanski načelnik sta stopala solidarno ter nadvladala volitev, in ako je prišel kateri drugi volilec, ga je prijel dekan in pretil mu s smrtnim grehom, ako ne voli s Svečani.

Tako, g. dekan! Za razne potrebe se poslužite tudi Svečanov, razpor sejete a vihar bodele žel! Iz Tomaževce ni bilo volilcev, iz Volčigrada eden ali dva in iz Komna jih je nekateri obrnil dekan na stran Svečanov, nekateri niso dosli; ni čudo, da so Svečani vdobili 3 volilne može, Komen jednega,

Volčigrad jednega. Ali to, mislim, prvi in zadnjikrat za sedaj, je dejal nekdo.

Pred volitvijo v Sežani nas je pa potolažila vest, da so si volilni možje podali roke, da bodo solidarno volili dr. Stanica. Onč, ki so se izneverili, jih najodločnejše obsojamo in pomilujemo, ker prodali so se za kozarec vina! Kličemo jim „prodano meso!“ — Ali zapomnijo naj si, da ne bodo nikdar več pri nas igrali nobene take vloge pri volitvah.

S Krasa. — Dopis s Krasa v „Gorici“ gledé volitve poslanca v državni zbor kar mrgoli ostudnih lažij. V očigled sijajne moralne zmage zdrave in čile „Sočine“ stranke hočejo nasprotniki dokazati baš obratno. — Stari slovenski pregovor pa pravi, da laž ima kratke noge — zato bo moral tudi mlecnozobi „Goričanski“ poročevalec stisniti svoj rep ter se ulati resnici. — Ravno volilni možje sežanskega okraja so dokazali, da pridobiva svobodomiselna „Sočina“ stranka čim dlje več uglednih razumnikov in vseskozi spoštovanja vrednih pristavev, medtem, ko klika okoli „Gorice“ izgublja nagloma vse, kar je pošteno in neodvisno. Da je agitacija „Goričanske“ bande pod vodstvom znanega Suholazca in učitelja Hrovatina doseгла vspeh, gre na račun rumenjakov in preobilnega gratis-terana. „Na vagi“ v Sežani je bilo naročeno kosilo za 20 oseb že ob 8. uri zjutraj. Zbrali so se tam tudi vsi oni, ki so bili podkupljeni, agitovalo pa se je največ z „argumentom“: Stanic se ni nič napravil! — Mlajsi Č. iz Tomaja je držal pošteno roko Suholazcu, napadal je učiteljski stan, kateri mora spoštovati vsak pošten Slovenec, uganjal se razne druge čine ter se predznil celo nekemu našemu možu pripeti na hrbet kos papirja z napisom: Živio Coronini! ter mu vložiti v kapuco v havelok ostalih kosčkov kruha. Nesramno!

Rečeno je v „Gorici“, da so stali volilni možje iz Komna trdno kakor skala na strani Coroninija. Ali te skale so se jako majale moralno in fizično. Doma so trdili, da bodo volili moža, katerega se oklene g. župan v Komnu, dokazali pa so nasprotno. Trojica je volila proti. — No, pa saj je znano, da možje, ki so stali na Coroninijevi strani, so taki, da niso kdo vé kako upoštevani pri nas. Vsaka laskava beseda jim je mazilo, nekaterim pa je prepričanje — evenk. — Nekemu izmed onih mož je bilo toliko gratis-terana zlezlo v glavo, da mu mora biti dobro znana širina ceste, celo sežanski redar mu je moral kazati pravo pot, in le nekemu uglednemu možu se ima zahvaliti, da ni spal v občinskem zaporu. To so res „zavedni“ volilci, ki delajo čast Coroninijevi stranki.

V nekako paralelo je bil stavljen „pek“ z g. županom Grilancem. Ta šala je pač slabo voljena, ker baš peku ne more nihče očitati niti najmanjše reči gledé prepričanja. G. Grilanc pa je poznat vsestransko kot poštenjak in ugleden mož. Torej šala, namenjena tema dvema, pade nazaj na one podle duše, katerim ne gre za korist naroda, ampak le za polnjenje želodca in žepa! Tako je, prijatelji! Kraševce.

Z brkinske planote. — Resnica je, da „Goričani“ se niso ničesa naučili in ničesa pozabili. Pijani na „sijajni zmagi“ ne vedo sami, kaj pisarijo v „Gorici“, in hočejo na nesramne načine kazati svetu, zakaj niso ti in ti nevhvaležni volilci oddali svojih glasov grofu C., kakor je prej to komandiral, potem pa lepo prosil „voditelj in ljubljeneč“ naroda dr. Gregorčič razne volilne može.

„Gorica“ od 1. dne februarja prinaša notico: Zakaj so Brkini glasovali proti grofu Coroniniju. Kmalu spodaj pa kvasi znani kraski dopisnik — nevolilec, ki že 10 let studira „cajtengo“, o volitvi v Sežani, da bi opozoril „Goričane“ na velike zasluge, ki si jih je 29. januarja stekel na političnem polju.

Torej poslušajte, Brkini! G. deželni poslanec Muha iz Loke je delal na to, da so Brkini volili dr. Stanica! Res človeku se stidi tako natolcevanje! Vskliko, ki je prišel k prvotnim volitvam, je priča, da ni bilo prav nobene agitacije, in tudi g. Muha ni bil isti dan na volišču. Po volitvi so se izvoljeni možje razšli in niso prav ničesa skupno sklenili, komu oddajo svoje glasove. Ko so se na dan volitve v Sežani volilni možje sesli, so bili vsi jedne misli, da v teh tužnih razmerah bi bil najboljši poslanec dr. Stanica, in tega mnenja, kakor se je potem pokazalo, je bila večina kraskih volilcev. — Mar misli gospoda pri „Gorici“, da se politično prepričanje v naši krajini kar po kakšnem „vo-

ditelju“, komandi ali pa z vinom in desetaki kupuje? Ko so lazili razni agitatorji po sivem Krasu okrog volilnih mož, zakaj se ni nihče upal tudi v Brkine pokukati?

Cenu toraj udrihati po g. Muhi, ko je vendar že od prej znano, da Brkini ne prodajajo ne Muhi, ne Gabrščeku, ne se tako imenitnim „voditeljem“ svojega političnega prepričanja.

In „Gorica“ da očita g. Muhi ta velik greh? Saj je g. Muha dež. poslanec, in „Gorica“, pravijo pri nas ljudje, da je glasilo devetorice dež. poslancev. — Predno se je upala „Gorica“ jednega izmed svojih tako napasti in pa s takimi „titelni“, zakaj se ni prej informovala pri g. Muhi? Lepa taka kolegijalnost! — Baje tudi med devetorico ni vse čisto, kakor kaže. — Ko smo „Gorico“ čitali, smo vsiknili: „To „gorisko“ kraljestvo je samo žoper sebe!“ More torej tako kraljestvo obstati? Po evangelijskih besedah ne, — vsaj dolgo ne. — Res, pri „Gorici“ je dosti konfuznosti!

Ali je mar to pot sedaj po „zmagi“, ki vodi do miru in sprave, da razun dr. Tume se je začelo še druge poslance pitati s „troti“. — Po „zmagi“ so postali gospoda pri „Gorici“ tako prevzetni in rabjozni, da jim zadošča že vsako sumničenje, da dolže po nedolžnem. — Le tirajte ta voz še dalje, ljudski zastopniki, pomislite pa, da daleč ne pridete, ker kakor ste pri zadnji nadomestni volitvi videli, ima ta voz dve kolesi že strti. Mi smo smatrali g. dr. Stanica samostojnim kandidatom. Ker pa se je ta duhoviti človek tudi „Sočinemu“ uredništvu ravno tako dopadel kakor nam in večinoma volilcem — morda tudi g. Muhi (kar pa nam ni znano), misli že gospoda pri „Gorici“, da nas je „ta sam peklenšek v podobi Gabrščeka“ vseh 128 volilcev preslepil — nas Brkine pa vrhu tega še g. Muha.

Ne, ne, gospoda to ni tako! 128 zavednih volilcev, in kakor je rekla „Edinost“, ne najslabših, je težko preslepit. To znači: 99% naroda je oči odprlo in jelo soditi vaše delo, vaš prepis in po teh dveh vspehe.

G. dež. poslanec Muha ni bil volilec in tisti dan ga ni bilo v Sežani, Pač pa je bil njegov sin, posestnik in podžupan v Lokvi. Gospod Muha ml. je eden izmed najinteligentnejših in naobraženih mlajših mož gorenjega Krasa. V njem vidi domača občina, Brkini in ves Gorenji Kras, moža, kakorsnih bo v naši krajini nujno treba.

Ali mogoče takim naobražencem politično prepričanje kar narekovati? Če pa je bil g. Muha mlajši, sin deželnega poslanca, odločno za dr. Stanica, ni morda to tudi značilno? Še bolj značilno pa bi bilo za „gorisko“ stranko, če bi v resnici dež. poslanec Muha proti dr. G. in grofu C. agitoval. Da se je g. grof C. prav strašno trudil na Dunaji, da je pridobil za nov most čez Sušico, ki bode stal čez 40.000 K, 15.000 K podpore, ni prav nobenemu Brkinu čisto nič znano. Znano pa nam je vsem Brkinom, da za to podporo je neprestano na Dunaji modeloval nek drugi grof, ki je bil pred davnim c. kr. okrajni glavar v Sežani. — Pa bodi si, da je gospod grof C. kako formalnost v tem obziru res storil, mar ni bila to njegova „prokleta“ dolžnost? — Saj je njemu in g. dr. G. tudi naša krajina pripomogla do dijet po 10 gl. na dan! — Če mu je cestni odbor za to formalnost poslal zahvalo, kojo je podpisal tudi g. Muha, je to le čin uljudnosti, a kake obveznosti od nas volilcev in cestnega odbora vendar ne morete zahtevati.

V prihodnje, zakaj ne bodo Brkini volili tako, kakor bodo komandirali v „Gorici“, prašajte direktno nas, če hočete resnico izvedeti.

Morda se vam tudi v prihodnje splača, poslati kakega agitatorja v Brkine. — 6 glasov pri tej suši ni kar tako zavreči.

Le „korajžno“, gospoda, tako naprej do miru, sprave in — zmage!!

Domače in razne novice.

Osebnosti. — Cesar je podelil profesorju na trgovinski in pomorski akademiji v Trstu dr. Mih. Stenli povodom prošene trajnega upokojenja viteški križec Fran Jos. reda.

Dr. Schuster, bivši tržaski finančni ravnatelj, znan izza afere z milijonarjem Reinellom, vsled česar je bil umirovljen, je imenovan dvornim svetnikom pri upravnem sodišču.

Gosp. kurat Budin v Povni je priobčil v „Gor.“ poslanico, v kateri ni prav ničesa dokazal. Kar se tiče njegove afere z dr. Staničem, ga prepustimo njemu, ako mu hoče kaj odgovoriti.

Kar se tiče „nesramnega dogodka na Katarinijevem vrtu do polnoči, kjer niti bil nisem“, kakor pravi B., moramo najprej popraviti lapsus, da je bil Budin došlečez polnoči v sobi v enaki družbi in enakega vedenja, kakor smo povedali zadnjč. Da bi mi v „Soci“ danes nasteli imena družbe in vse podrobnosti, nam ne pade na um, ker to bi bili storili lahko že prvič, ako bi bil tak naš namen. Gosp. B. stori pač najbolje, ako lepo molči in hvali Boga, da je „Soca“ v vseh takih rečeh docela liberalna... Mi smo vso reč od daleč omenili, ker je imela dotik s tiskovno pravdo, je bila znana v italijanskih krogih in se ima g. B. nekemu zahvaliti, da takrat vsa reč ni bila objavljena v „Corrieru“, kar bi silno vplivalo na izid pravde. — Ako bo g. B. dalje izzival, utegne dobiti primeren odgovor, a ne več od naše strani.

„Popravki.“ — G. sodovodar Hrovatin nam je poslal kar 2 popravka. Kolikor se da posneti iz istih in zlasti iz njegovega ustreznega pogovora, je g. Hrovatinu pred vsem od tega, da se konstatuje, da on ni krošnjarij po Krasu, pač pa priznava, da je agitiral v Sežani za grofa C. No, mi smo pisali tako, kakor smo bili informovani; morda naši poročevalci ne poznajo osebno g. Hrovatina, pa se jim je morda reklo od kake strani, da je on, in tako so poteni nas informovali. Kaj pa je potel v Sežani g. Hrovatin, ki kot obrtnik in kot solski vodja „Sol. doma“ gotovo ni poklican za agitacijsko borbo v takem obsegu, kakor jo je razvijal, — to vedo naši čitatelji iz dopisov v „Soci“ in „Edinosti“.

S tem je storjeno, kar se da storiti sploh v prilog g. Hrovatina glede na pisavo v „Soci“ in s tem je tudi končano; naj nam torej prizanese z daljnimi popravki!

Nadalje bi rad polemizoval z nami kurat Plesničar iz Gor. Trebuše, kateri nam je poslal tudi „popravek“. Istega ne priobčimo, ker je sestavljen tako, da nismo vezani k temu, — rečemo le, da že vemo, kaj smo pisali. In s tem punktom!

Most čez potok Sušico na Krasu je menda edina „zasluga“, s katero je mogel Gregorčič agitovati za Coron. Tudi v zadnji „Gor.“ zopet omenja vladino podporo 16.000 kron, katero sta baje pridobila Greg. in Cor., za kar jima je cestni odbor svoječasno poslal zahvalo! — Res je pa, da vlada je bila dejala v proračunu 16.000 kron podpore na predlog in zahtevo primorske vlade, za kar se je posebno potezal bivši sežanski glavar grof Schaffgotsch. Ko je bila ona podpora že v proračunu, je bila tudi že — dovoljena. Gregor. in Coron. nimata tu prav nikake zasluge. Ako sta dobila res kako „zahvalno listino“, bi jo bila morala — vrniti in ne kosati se s tujim perjem!

Gosp. poslanec Muha je dobil v „Gor.“ pri tej priliki — breo. Ne bomo je ponavljali. Rečemo le: Gosp. poslanec Muha je bil izvoljen proti „Slogi“ in dela lahko, kar hoče... Da je bil vedno do Gregorčič-Coroninijeve klike prelojal, ima danes brce za platilo! Hvala Bogu, da g. Muha prav nič ne potrebuje „Slogasev“, pač pa oni njega!

Jasni se? — „Gor.“ je ponatisnila pod tem naslovom članek iz nekega lista, ki ima proti „Edinosti“ take namene, kakor „Gor.“ proti „Soci“. Da goriski Slovenci za take glasove nič ne damo, je umevno samo po sebi. Saj bi bila isti članek prinesla lahko tudi „Gor.“! Pisan je že po „Goričanski“ konfuzno in je enako neresnično vse, kar je ondi povedano.

Lažniki po poklicu, ki so bili grozno razkrinkani po shodu pri Rebku, se ne mirujejo. Dasi so soglašala poročila v „Slov. Narodu“, „Slovencu“, „Prim. Listu“ itd. popolnoma s „Soci“, vendar bi radi še zdaj dokazali, da je lagaj Andrej Gabršček, ki na shodu sam niti ni bil. In kako dokazujejo? V zadnji „Gor.“ pravijo, da so volile Coroninija občine Sv. Križ, Lokavec, Skrilje, Kamnje, Vrtovin, Gojate, Gabrije, Šmarje, Rihemberg, Dornberg, Šempas in Vogersko — in s tem je dokazano, kdo slepari. Res je, tudi s tem je dokazano, da še dalje sleparijo znani razkrinkani lažniki po poklicu. Prvič ni res, da so vsi volilci iz nastetih občin volili Coroninija. — Drugič je res, da je bilo več gori nastetih

občin pri prvi volitvi za dr. Tonkliča in odločno proti C. Res je, da so prav Tonkličevi volilci tudi razsajali na shodu pri Rebku, kar je tudi potrdila „Gor.“ v svojih napadih na nje; res je, da so njih poročila v raznih listih soglašala s „Soci“. Ako so pa pri ožji volitvi glasovali za Coroninija, je pač znano, da tega niso storili z veseljem... — **Kdo drugo govori:** Slepari javnosti se danes vkljub doghani in od vseh strani potrjeni resnici!

Voditeljev ni — slovanski. — Iz članka v „Ed.“ dne 31. pr. m. pod tem zaglavjem priobčujemo to-le:

„Malokatera volitev v državni zbor je v Slovencih vzbudila toliko zanimanja, kolikor v ponedeljek završena dopolnilna volitev po odstopu grofa Coroninija. Zanimanje je bilo tem večje, čim se je vnel pred par leti razpor v Slovencih uprav tam, kjer lokal in premeten sovražnik preži na Slovence, in kjer prav samo eden glas odločuje v dež. zboru. Če kje, razven Kranjske, morejo Slovenci za sedaj dospeti do kakih znatnih in pomembnih uspehov, je to možno le na Goriskem. Uprav tu treba na narodnem polju največje zločnosti, največjega samozatajevanja posamičnih voditeljskih oseb z ozirom na njihova svojstva in njihove osebne nagone, tu treba največje dalekoglednosti in bistrosti. Tu treba temeljitega znanja slovanske zgodovine, slovanskega svojstva, in kremenitega značaja.“

Nam, ki živimo drugod na Primorskem in ki s paznim okom opazujemo narodno gibanje na Goriskem in ki se nam zdi čudna marsikatera reč, ne prihaja na misel svetovati Gorčanom, naj si volijo tega ali onega, ker bi se nam lahko očitala usiljivost in ker domačini gotovo bolje poznajo posamična osebna svojstva. Zdaj pa, ko je dopolnilna volitev završena, in ko je na veliko začudenje iz volilnega boja vzkrnil zmagač — isti odstopivši grof Coronini, ki je mnogo vzrokov navedel za to, da se je čutil primorane odstopiti, zdaj, ko je neki svečenik iz Istre v „Edinosti“ izrekel drastični stavek: „Svet je lump“, zdaj pa moram tudi jaz reči svojo. Nastopili so bili trije ponudniki, bodisi naravnost ali ne naravnost; dejstvo je, da so se Slovenci razcepili na tri stranke: zmagal je Coronini. Mnogo, mnogo let se že čudim in se ne morem načuditi Slovincem, da toliko klečeplazijo pred plemenitimi, ki niti ne znajo slovenski. Kako slovansko prepričanje morejo imeti taki gospodje, katerim niti ni do tega, da bi se dobro naučili jezika tistega naroda, med katerim kakor zastopniki v deželnem zboru zavzemajo najodličnejšo narodno službo! Od časov Karola Velikega do 1848. l. je plemenitaški stan stiskal naš narod in dozdeva se nam, da se je to 1000-letno robovanje tako zateplo v srca pohlevnih Slovincem, da brez plemenitašev v državno-zborski delegaciji sploh ne morejo biti. Mislijo-li Slovenci, da nam ti gospodje kaj pomorejo po tistih svojih visokih zvezah? — Do zdaj še nič. O izberi kandidatov za državno poslanstvo vladajo v Slovencih docela zastareli in filisterski nazori. Novo stoletje nastopa in napovedujejo se nam novi časi in se tudi prikazujejo. Slovincem se ni treba zvijati okolo grofov, baronov in reichsritterjev, ampak ozirom se na domače sinove, ki so bistrega uma!

iz Šempasa. — „Naša „uk in hogočastje“ (učitelj Rustja in župnik Grča) sta se vozila od volitve po noči domov. Vsled prevelike odusevitosti radi dobljene „zmage“ sta menda voznika tako zalila in zbadala, da mu je bilo vsega preveč — in je zapodil oba z voza; ker sta se branila, je dokazal moč svojega bikenja na debelem kraju. Pozno v noč sta potem pricapljala domov.“

Drugo jutro so klicali župnika za neki nujen krst, ker je otrok umiral. Ali župnika ni bilo, kaplan pa tudi ni hotel vstati. Ko nečeno je bil otrok krščen — in umrl je kmalu potem!“

„Čitalnica“ v Renčah priredi dne 11. februarja t. l. besedo s tamburanjem, petjem in igro: „Sam ne ve, kaj hoče“. Pri tamburanju sedeluje oddelek tamb. zhora „Goriškega sokola“ pod vodstvom g. E. Širca. Po besedi plesna zabava, pri kateri svira oddelek vojaš. orkestra iz Gorice. Ustopnina k besedi 50 h. sedež 30 h, k plesu pa 3 krone. Začetek točno ob 6½ uri zvečer. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Izjava. — Ozirom na govorico, da sva podpisanca volila dne 29. pr. m. grofa Coroninija, izjavljava in potrjujeva s svojo častno besedo, da sva volila po svojem pre-

prisanju in po želji najinih volilcev g. dr. Stanica pri prvi kakor tudi pri ožji volitvi. V Batujah, dne 4. februarja 1900.

Alojzij M r m o l j a in Anton U s a j, volilna moza (l. r.)

Opomba uredništva: Nimamo zveč roka, da ne bi verjeli tema dvema volilnima možema, da sta volila dr. Stanica. — O tej priliki se nam piše vredno zopet omeniti, da je slo v dvorano v Gorici 64 volilnih mož za dr. Stanica, ali glasov zanj oddanih je bilo le 52. Skoro smo prepričani, da vseh teh 64 mož bi dejalo, da so volili dr. Stanica, ako bi jih pozvali na odgovor — in vendar je odpadlo 12 glasov! Odkod ta razlika??

Razgled po svetu.

Spravne konference. — Tudi v moravski skupini v konferencah so poudarjali na sploh potrebo sprave. Sklenilo se je, začeteli nemudoma razpravljati o načrtu za uravnavo rabe jezikov pri državnih in drugih oblastih. — Nekateri listi so vsi polni nad, da konference skončajo z dobrim uspehom, toda kdo ve to naprej. Stališče vseh strank je še vedno isto, vspehi pa so odvisni le od Nemcev. Ako ti pripoznajo ravnopravnost Čehom ter so zadovoljni z nepretiranimi njihovimi zahtevami, tedaj utegne priti do sporazumljenja, drugače pa težko. — Ako bo državni zbor skličan, predno skončajo konference, bi to najbrže slabo uplivalo na izid, ker bi državni zbor odzvel njim velik del neobhodno potrebne pozornosti! To bi bilo nekaj, kar bi utegnil Körber obžalovati!

Češki poslanec, to je mladočeski in veleposesniški, so imeli večeraj skupno sejo, v kateri so dosegli popolno sporazumljenje glede na pravne konference. O tem izdajo poseben komuniké.

Mladočeski poslanci obžalujejo, da se nekam zavlačujejo pravna pogajanja; izjavili so celo, da bo morda treba nadaljevati obstrukcijo, ako se skliče državni zbor v kratkem, predno skončajo konference.

Izvolitev župana v Pragi. — V torek že smo povedali, da je izvoljen Staročeh dr. Srb županom v Pragi. Izvolitev Mladočehom ni po volji. Vele te izvolitve so sklenili mladočeski mestni odborniki, da ne sprejmo mesta podžupana ter tudi ne drugih upravniskih poslov; sploh pa se odpovedo vsi, ki so bili izvoljeni na podlagi kompromisa, po katerem bas je bil zadnjč izvoljen županom dr. Podlipny.

Lah na delu. — To se jim mora priznati, da se potezajo za „svoje pravice“ tako, da se moramo mi tega kar od njih učiti. Sicer je razumeti pod njihovimi „pravicami“ krivice, prizadete Slovanom, pod našimi pravicami pa je razumeti boj za obstanek. Kakor že znano našim čitateljem, namerava vlada ustanoviti v Pazinu pripravljalni razred za učiteljske, in sicer s hrvatskim učnim jezikom, kar je umevno že samo po sebi. Italijani pa bi to radi preprečili, in zato je že poslala „Societá politica Istriana“ — kakor čitamo v „Il Popolo Istriano“ — posebno protestno pismo naučnemu ministru. V istem premleva tiste stare fraze o zatiranju italijanstva, o predrznosti, da bi se postavil tak zavod na italijanski zemlji v Pazinu (!), ko tam že stoji hrvatski gimnazij itd. Ali dosežejo svoj smoter ali ne, o tem ne moremo še danes soditi, — gledamo le agilnost italijanske stranke, ki je tako ročna pri vsaki stvari ter ne zamudi prilike, da stavi ovire Slovanom, kjer koli le sluti, da bi utegnili priti do kake svoje pravice v javnosti. In mi? Kako počasni smo v tem pogledu, in kako nedelavni! Vzor počasnosti in nedelavnosti na to stran pa je goriska — „Sloga“! Ali ni res tako?

Rusija. — Predsednik akademije znanostij veliki knez Konstantin je prestavil na ruski jezik „Hamlet“-a. Igrali ga bodo na ruskem dvoru pod osebno režijo prestavljalca. Posamezne vloge so razdeljene med člane cesarske rodbine.

Ruski carjevič-prestolonaslednik Mihael odide v Perzijo na spomlad; pot da bo oficijelna. Sprejeli ga bodo z vsemi pristojnimi častmi v Teheranu kakor tudi v drugih mestih Perzije.

Stavko. — V Judendorfu na Štajerskem se odločijo rudarji v nedeljo, ali začno stavko ali ne, v Fohnsdorfu pa ustavijo morda delo že te dni. Jeden batalijon pešpolka št. 17 v Celovcu je že dobil nalog, pripraviti se na odhod v Fohnsdorf.

Število strajkujočih železničarjev v Režici na Ogerskem je naraslo te dni na 1800.

— V čeških okrajih je položaj glede na stavke nespremenjen. — V Mostu so pridobili 158 vagonov premoga, v treh rovih v Plznu pa 51. Mir se ne kali nikjer. Pogajanja med delodajalci in delavci nameravajo nadaljevati. — Tudi iz Karlovih var, Falknova, ostrovske-karvinskega okraja in Kladna prihajajo vesti, da položaj je nespremenjen.

Vojna v južni Afriki. — Toliko se je pisalo, da general Buller je prekoratil reko Tugelo, ali iz Capstadta brzojavljajo še 6. t. m., da nimajo še nikakega obvestila, da bi bil Buller prekoratil Tugelo. — Burci so dne 5. t. m. zopet bombardovali Ladysmith. — Iz Koppjesdama naznanjajo, da general Macdonald je došel v Goodoosberg, to je na kraj, ki gospoduje med cestami v Capetown, Kimberley in Duglas. S tem je baje preprečil združenje 2 mogočnih burških poveljnikov.

Grajalni predlog posl. Fitzmauriceja glede vojne v južni Afriki v zbornici poslancev v Londonu je bil odklonjen s 352 glasovi proti 139. Vlada se veseli te zmage.

Korespondenčni biro na Dunaju preosnujejo tako, da bo mogoče dajati nepristransko potrebna pojasnila o vprašanji notranje politike in državne uprave. — Nepristranosti pri tem biro-u glede na Primorje je bilo veliko preveč. Ako se reforma izvrši povoljno, bomo morali le hvalo vedeti Körberju.

Narodno gospodarstvo.

Shod proti klavzuli sklicuje don Zanetti, poslanec furlanskih kmečkih občin, na dan 11. t. m. v Gradiscu ob Soči. V to svrhu je povabil posetnike iz prizadetih občin. Italijani pravijo, da takega shoda ni potreba, ker se je govorilo o klavzuli že na shodu Verzeznassijevem islotam!

Proti vinski klavzuli. — Iz budimpeščanskih časnikov posnemamo, da je bila minoli teden pri ministerskem predsedniku Szellu glede klavzule deputacija 150 ogerskih vinotrtcev in vinogradnikov, katerim so se pridružili še nekateri poslanci; pritožila se je, če se klavzula ne odpravi, resp. če se pogodba z Italijo nespremenjena obnovi, bode to v neznansko škodo Ogerski. Szell jim je odgovoril, da ve vse to, da so tožbe popolnoma opravičene, ali ničesar ne obljubuje itd. — Pritiskati bo treba na vlado — kakor je razvidno — da zopet ne bo dolgo dobo treba našemu vinogradniku trpeti tako velike skode.

Kontingentna komisija za pridobinski davek je imela svojo otvoritveno sejo na Dunaju dne 6. t. m. Izvolili so pododsek 12 članov. Za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo je določen referentom dr. Majaron, odvetnik v Ljubljani. Prihodnja seja pododseka bo 19. t. m.

Anketa o vinski klavzuli.

(Dalje).

Po skončanem poročilu društvenega uradnika je poprosil besede gosp. Princič Anton iz Kozane ter dejal: Zdi se mi, da ni gosp. poročevalec omenil glavnega vzroka, zakaj se je sklenila zloglasna klavzula. Avstrija je hotela svojemu lesu zagotoviti stalen trg v Italiji — zato ji je odstopila na tem polju. Sem proti klavzuli, ker mi je na srcu naš vinogradnik, katerega klavzula uničuje.

G. Gabršček Andrej pojasnjuje, da izvoz lesa v Italijo ni tako velik, kot se smatra. Vprašanje je, če res izvoz lesa v Italijo odvaja izvoz vina. Kupečija z lesom v Italiji je riskirana. Trgov za naš les je dovolj, samo najti jih je treba. Pri tem opozarja na dr. Pečnika brošuro „Slovenci in mednarodni promet“ ter pravi, da bi bilo dobro, ako „Trgovsko in obrtno društvo za Gorisko“ iz statističnih podatkov poišče razmerje med uvozom italijanskega vina k nam in izvozom našega lesa v Italijo.

Gosp. Kovač Ign. ml. iz Ajdovščine se pridružuje mnenju gosp. Gabrščka, češ: lesa od nas v Italijo gre malo. Klavzula provzroča nam nedvomno desetkrat več skode kot pa imamo koristi od izvoza lesa v Italijo. Bil pa bi zato, da naj se carina zvisa od 3 gld. 20 kr. na 20 gld. (40 kron) zategadelj, da bo naše vino lahko konkuriralo z italijanskim, katerega pa se vsekakor potrebujemo.

Gosp. posl. Muha iz Lokeve je za to, da naj se naredi carina tako visoka, da v obče italijanskih vin sem ne bo. Klavzula škodi nam zelo.

G. Stepančič iz Renč je istega mnenja, pravi, da ne rabimo italijanskega vina prav nič.

Gosp. Saunig Ivan iz Bilj: Res je, da ne bomo rabili italijanskega vina in da bomo domačega pridelka tudi dovolj imeli, ali to le veleposestniki? Kaj pa bo z malim posestnikom, ki je uničen po trtni uši! Tu bi morala vlada izdatno priti na pomoč. Trtna uš je malemu posestniku uničila vinarstvo, sam ga ne more spraviti na noge. Brezobrestna posojila bi bila na mestu. Odprava klavzule bo precej pomagala, ali — kakor rečeno — le bolj večjim posestnikom. Pogled na ameriške trte, je grozen, od teh je pričakovati malo. „Zastonjske“ trte so bile prav slabše. Ko so se že „dajale“, naj bi bile saj dobre, ker s slabimi se je neznanško škodilo ljudem. Delo enega — dveh let je bilo zaman!

G. Princič Anton iz Kozane: Za sedaj se še le trte poskušajo. Mislim, da je za nas „Rubestris monticola“ najboljša. G. Saunig iz Bilj je proti. (Dalje pride).

Št. 36.

Razpis dražbe.

Dne 12. februarja t. l. se odda v občinski pisarnici v Št. Andrežu pri Gorici na javni dražbi od 10—12. ure predpoldne gradnja nove tuk. cerkve.

Delo je cenjeno na 32.929 gl. 33 kr. — Gradbeni načrti in pogoji so razgrnjeni ob uradnih urah v obč. pisarnici v Št. Andrežu do dneva dražbe.

Vsak vdeležitelj dražbe moral bode položiti dražbeni komisiji 10% varščino.

Županstvo v Št. Andrežu
22. januarja 1900.

Župan:
Lutman.

Franc Obrdank,

dosedanji poslovodja sodovke

g. Josipa Hrovatina na Goriščeku

naznanja gg. odjemalcem, da je prevzel to tovarno v svoje prodoroče.

Izurjen uradnik,

zmožen slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, vešč v napravi vseh vrst listin, zemljeknjižnih ulog, tožb itd.

išče službo pri odvetniku ali c. kr. notarju.

Ponudbe na naslov: I. S. Poste restante, Žiri (Kranjsko).

KAVA

DRUŽBE

SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

Ivarina je najboljša cikorija.

ZALOGA

PRI

IV. JEBAČINU

V LJUBLJANI.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si usiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorija ali: „Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“

Dobiva se povsod!
Glavna zaloga pri: IVANU JEBAČINU v Ljubljani.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Rudolf Benedetič

čevljarški mojster

v Gorici, ulica Morelli št. 5.

Priporoča svojo čevljarstvo delavnico vsem domačinom, ter rojakom na deželi: gospodom, damam, gospicam, trgovcem in obrtnikom za izdelovanje bodisi priprostega ali najfinejšega obuvala. Izdelek je trpežen delo pa ukusno, po ugodnih cenah.

Prva kranjska tovarna testenin Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici

priporoča velespoštovanemu občinstvu svoje priznane
izborne

testenine,

kot makarone, fidele in različne vloge za na juho v različnih kakovostih.

Prvi slajni uspehi najinih izdelkov je ta, da se ni v našem kraju v treh letih toliko testenina zavžilo kot najinih v tem času kar jih izdelujejo.

Spoštovana gospodinja! Sezite po teh pristno domačih testeninah, katere pri nas sedaj še oni s slastjo zavživajo, ki dosedaj o tes enah še vedeti niso hoteli. Ker so bolj okusne, točne in redne kakor vsake druge, sva gotova da se morajo vsakemu priljubiti, kdor jih pokusi.

Dobro se v vseh prodajalnicah jestvin: povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kilogr. z našo firmo.

Trgovcem pošiljamo cenik zastoj in franko.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetlinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35 - 8

Tiskarna ustanovljena leta 1893., je oskrbljena z najmodernejšimi črkami.

„Salonska knjižnica“

„Slovanska knjižnica“. „Knjižnica za mladino“.

„Primorec“.

„SOČA“.

„Kažipot“.

Goriška Tiskarna

A. GABRŠČEK,

zaloga vsakovrstnih izgotovljenih tiskovin za županstva, cerkvene, šolske in druge urade
v Gosposki ulici št. 9. v Gorici,

sprejema naročila za tisk vsakovrstnih tiskovin, kakor:

vabila k veselicam in plesom, račune, zavitke in listovni papir z natisnjeno trdko za trgovce in zasebnike, raznovrstne vizitnice s primernimi zavitki in elegantnimi škatlicami.

Tiskovine po vzorcu za zasebnike, urade, društva itd. izvršuje točno in natančno po zmerni ceni.

Sledečo tiskovino ima tiskarna izgotovljeno v zalogi:

Za županstva: Spisek za volilce, glasovni imenik, kontrolni razkaz (za volitve), opravični zapisnik, blagajnični dnevnik (z glavno), sklep računa, proračun, domovnica, ubožni list, plačilni nalog, vročilni list, razna povabila (k volitvi, k novačenju, v občinski urad), vabilo starešinam k seji (z dnevnim redom in brez njega), pobotnice, zapis za mrličem, izkaze o premembah stanovanščika (za vojaške), poštni dnevnik, kazenski zapisnik, prošnje za oproščanje vojaščine itd.

Za cerkvene urade: Liber bapt., Liber def., Liber matr., Status anim., Testim. mortis, Testim. matr., Fides mortis et sepult., Fides matr., Nota pro den. factis (in faciendis), Fides Nativit. et Bapt., Testim. status liberi, krstni list, mrtvaški list, pobotnica za obljube in za plače, izkazi umrlih, račun (z raznimi prilogi) itd.

Za šole so v zalogi vse tiskovine v slovenskem, hrv. in ital. jeziku, kakor razrednice, tednik, oprav. zapisnik itd.

Za sodne urade: opr. zapisnik, zapisnike, vročilne liste, vabila, plačilne naloge, malotne tožbe, pooblastila, izvršilne prošnje itd. itd.

Usako naročilo, bodisi tiskovno ali iz zaloge se izgotovi v roku 24 ur.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semenški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«.

Maurenčič Franc,

čevljarški mojster

v ulici sv. Antona (Kopačeva hiša) št. 7, se preporoča svojim rojakom, zagotavlja dobro delo in točno postrežbo po zmernih cenah.

Anton Obidič,

čevljar

v Semenški ulici št. 4

v Gorici,

priporoča so

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršuje hitro.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posejilni hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbo. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolice

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Izšel je za leto 1900.

Kažipot in koledar po Primorskem

z natančnimi podatki

vseh krajev, uradov, trgovcev, obrtnikov itd. itd.

Vdobja se

v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

Cena: mehko vezan 80 kr., trdo vezan fl. 1-20

V zalogi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček so izšle knjige

„Materino delo za Boga in domovino“. Za Slovenke priredil Simon Gregorčič ml. Cena s poštnino 70 kr.

„Zgodov. črtice iz poknežene grofije goriške in gradiške“. Spisal Simon Rutar. Cena s poštnino 55 kr.

„Dene slovenskih povesi“. Črtice iz ruskega, poljskega, slovaškega in hrvaškega življenja. I. Cena s poštnino 55 kr.

Simon Gregorčičeva zbirka pesmi. Cena lični izdaji 30 kr.

Ant. Funke izbrane pesmi. Cena lični izdaji 50 kr.

Pagiaruzzi-Krilanove poezije (dve knjigi) in spisi v prozi. Cena vsem snopičem s poštnino 1 gl. 60 kr.

Anton Klodičev „Materin blagoslov“. Cena s poštn. 18 kr.

„Epizoda iz kulturne zgodovine goriške“, ali košček zgodovine goriškega c. kr. gimnazija. Spisal mons. Andr. Marušič. Cena s poštnino 12 kr.

„Slovanska knjižnica“. Izhaja 15. dan v mesecu. Do konca leta 1898. je izšlo 81 snopičev. Celoletna naročnina gl. 1-80.

„Knjižnica za mladino“. Izšlo je 24 snopičev. — Cena vsakemu snopiču je 25 kr. Kdor naroči vse snopiče, jih dobi po 20 kr. —

„Salonska knjižnica“, za odrasle, začela izhajati začetkom l. 1897. I. zvezek „O te ženske!“ stane broširan gl. 1-10, vezan gl. 1-60. V kratkem izide II. in III. knjiga zanimive vsebine.

„Glukonemi“. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. 3-0 strani velike osmine. Spisal Anton Rudež. Znižana cena gl. 1-30.

„Bele noči“. Sentimentalen roman. Cena 25 kr.

„Ben-Hur“, roman iz časov Kristusovih. Angleški spisal L. Wallace, poslovenil Podravski. Trdovezan gl. 1-65, mehkovozan gl. 1-30.

„Kako je ravnati z mlekom?“. Slovenskim živinorejcem posebno udom mlekarstvih zadrug spisal Milan Ivančič v Tolminu, 1 iztis 15 kr., 10 iztisov gl. 1.

Trdo vezan
gl. 1-90.

Ручной

Mehko vezan
gl. 1-100.

Русско-Словянский Словарь

(Ročni rusko-slovenski slovar)

IN

Kratka slovnica ruskega jezika

(Краткая Грамматика Русского Языка)

V kratkem izide „Slovensko-ruski slovar“ in „rusko-slovenski slovnica“